



Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

16. dubna 2026*

„Řízení o předběžné otázce – Justiční spolupráce v občanských a obchodních věcech –
Příslušnost a uznávání a výkon soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech –
Nařízení (EU) č. 1215/2012 – Zvláštní příslušnost – Článek 8 bod 1 – Více žalovaných –
Právní nároky spojené ‚tak úzce‘, že je účelné je projednat a rozhodnout o nich společně – Pojem
‚spojeny tak úzce‘ – Pojem ‚ústřední žalovaný‘ – Porušení článku 101 SFEU – Směrnice
2014/104/EU – Náhrada škod způsobených kartelovou dohodou – Pojem ‚podnik‘ –
Odpovědnost mateřské a dceřiné společnosti – Rozhodnutí Komise –
Rozhodnutí vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž – Škoda vzniklá mimo Evropský
hospodářský prostor (EHP)“

Ve spojených věcech C-672/23 a C-673/23,

jejichž předmětem jsou dvě žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané na základě
článku 267 SFEU rozhodnutími Gerechtshof Amsterdam (Odvolací soud v Amsterdamu,
Nizozemsko) ze dne 19. září 2023, došlými Soudnímu dvoru dne 13. listopadu 2023, v řízeních

Electricity & Water Authority of the Government of Bahrain,

GCC Interconnection Authority,

Kuwait Ministry of Electricity and Water,

Oman Electricity Transmission Company SAOC

proti

Prysmian Netherlands BV,

Draka Holding BV,

Prysmian Cavi e Sistemi Srl,

Pirelli & C SpA,

Prysmian SpA,

The Goldman Sachs Group Inc.,

* Jednací jazyk: nizozemština.

ABB BV,

ABB Holdings BV,

ABB AB,

ABB Ltd,

Nexans Nederland BV,

Nexans Cabling Solutions BV,

Nexans Participations SA,

Nexans SA,

Nexans France SAS (C-672/23),

a

Smurfit Kappa Europe BV,

Smurfit International BV,

Smurfit Kappa Italia SpA,

DS Smith Italy BV,

DS Smith plc,

DS Smith Packaging Italia SpA,

DS Smith Holding Italia SpA,

Toscana Ondulati SpA

proti

Unilever Europe BV,

Unilever Supply Chain Company AG,

Unilever Italy Holdings Srl (C-673/23),

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení: F. Biltgen (zpravodaj), předseda senátu, T. von Danwitz, místopředseda Soudního dvora vykonávající funkci soudce prvního senátu, I. Ziemele, A. Kumin a S. Gervasoni, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

za soudní kancelář: A. Lamote, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 23. ledna 2025,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

- za Electricity & Water Authority of the Government of Bahrain, GCC Interconnection Authority, Kuwait Ministry of Electricity and Water a Oman Electricity Transmission Company SAOC: J. W. de Jong, advocaat,
- za Prysmian Netherlands BV, Draka Holding BV, Prysmian Cavi e Sistemi Srl a Prysmian SpA: R. T. Bolland, J. S. Kortmann, A. van Vugt a R. Wesseling, advocaten,
- za Pirelli & C SpA: P. N. Malanczuk, E. Mattioli, M. J. Schaufeli a J. P. van der Klein, advocaten, I. Perego a M. Roberti, avvocati,
- za The Goldman Sachs Group Inc.: D. A. M. H. W. Strik, advocate,
- za ABB BV, ABB Holdings BV, ABB AB a ABB Ltd: W. Knibbeler, M. H. J. M. Immerzeel, E. Di Pangrazio, A. Schurink a M. Sinninghe Damsté, advocaten,
- za Nexans Nederland BV, Nexans Cabling Solutions BV, Nexans Participations SA, Nexans SA a Nexans France SAS: H. M. Cornelissen, A. Knigge a R. van Dijken, advocaten,
- za Smurfit Kappa Europe BV, Smurfit International BV a Smurfit Kappa Italia SpA: O. W. Brouwer, E. Di Pangrazio, A. Schurink a M. Sinninghe Damsté, advocaten,
- za DS Smith Italy BV, DS Smith plc, DS Smith Packaging Italia SpA, DS Smith Holding Italia SpA a Toscana Ondulati SpA: M. G. Bredenoord-Spoek, J. K. de Pree a S. J. The, advocaten,
- za Unilever Europe BV, Unilever Supply Chain Company AG a Unilever Italy Holdings Srl: R. J. G. Lamberti, C. C. A. van Rest a H. J. Vanderveen, advocaten,
- za Evropskou komisi: S. Noë, W. Wils a C. Zois, jako zmocněnci,

po vypořádaní stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 3. dubna 2025,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce se týkají výkladu čl. 8 bodu 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2012, L 351, s. 1).
- 2 Tyto žádosti byly předloženy v rámci dvou sporů mezi zaprvé Electricity & Water Authority of the Government of Bahrain, GCC Interconnection Authority, Kuwait Ministry of Electricity and Water a Oman Electricity Transmission Company SAOC (tyto čtyři podniky dále jen společně „EWAGB a další“) na jedné straně a Prysmian Netherlands BV, Draka Holding BV, Prysmian Cavi

e Sistemi Srl, Pirelli & C SpA, Prysmian SpA, The Goldman Sachs group Inc., ABB BV, ABB Holdings BV, ABB AB, ABB Ltd, Nexans Nederland BV, Nexans Cabling Solutions BV, Nexans Participations SA, Nexans SA a Nexans France SAS (těchto patnáct společností dále jen společně „Draka a další“) na straně druhé a zadruhé mezi Smurfit Kappa Europe BV, Smurfit International BV, Smurfit Kappa Italia SpA, DS Smith Italy BV, DS Smith plc, DS Smith Packaging Italia SpA, DS Smith Holding Italia SpA a Toscana Ondulati SpA (těchto osm společností dále jen společně „Smurfit Kappa a další“) na jedné straně a Unilever Europe BV, Unilever Supply Chain Company AG a Unilever Italy Holdings Srl (tyto tři společnosti dále jen společně „Unilever a další“) na straně druhé ve věci určení soudu, který je místně příslušný rozhodovat o žalobách znějících na to, aby byla založena solidární odpovědnost Draka a dalších a Smurfit Kappa a dalších a aby jim byla uložena povinnost nahradit škody vyplývající z porušení článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o Evropském hospodářském prostoru ze dne 2. května 1992 (Úř. věst. 1994, L 1, s. 3, dále jen „Dohoda o EHP“).

Právní rámec

Narřízení č. 1215/2012

3 Body 15, 16 a 21 odůvodnění nařízení č. 1215/2012 uvádějí:

„(15) Pravidla pro určení příslušnosti by měla být vysoce předvídatelná a měla by vycházet ze zásady, podle které je příslušnost obecně založena na místě bydliště žalovaného. Příslušnost by měla být na tomto základě vždy určitelná, kromě několika přesně vymezených případů, kdy předmět sporu nebo smluvní volnost stran opravňuje k použití odlišného spojujícího prvku. Sídlo právnické osoby musí být v nařízení samostatně vymezeno tak, aby společná pravidla byla přehlednější a zamezilo se sporům o příslušnost.

(16) Kromě místa bydliště žalovaného by měla existovat i jiná kritéria pro určení příslušnosti, založená na úzké vazbě mezi soudem a podanou žalobou nebo usnadňující řádný výkon spravedlnosti. Existence této úzké vazby by měla posílit právní jistotu a předejít možnosti, aby žalovaný byl žalován v řízení před soudem členského státu, jehož příslušnost nemohl rozumně předpokládat. To je důležité zejména ve sporech týkajících se mimosmluvních závazků, které vyplývají z porušení práva na soukromí a práv na ochranu osobnosti, včetně pomluvy.

[...]

(21) V zájmu harmonického výkonu spravedlnosti je nezbytné minimalizovat možnost souběžných řízení a zajistit, aby v různých členských státech nebyla vydána vzájemně neslučitelná rozhodnutí. Měl by existovat jasný a účinný mechanismus pro řešení souběžně probíhajících řízení, a rovněž pro zamezení obtíží vyplývajících z rozdílů mezi jednotlivými členskými státy, pokud jde o stanovení doby, kdy se věc považuje za projednávanou. Pro účely tohoto nařízení by měla být tato doba stanovena samostatně.“

4 Kapitola II tohoto nařízení, nadepsaná „Příslušnost“, obsahuje deset oddílů. Oddíl 1 této kapitoly, nadepsaný „Obecná ustanovení“, obsahuje články 4 až 6 uvedeného nařízení.

5 Článek 4 odst. 1 téhož nařízení stanoví:

„Nestanoví-li toto nařízení jinak, mohou být osoby, které mají bydliště v některém členském státě, bez ohledu na svou státní příslušnost žalovány u soudů tohoto členského státu.“

6 Článek 5 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 stanoví:

„Osoby, které mají bydliště v některém členském státě, mohou být u soudů jiného členského státu žalovány pouze na základě pravidel stanovených v oddílech 2 až 7 této kapitoly.“

7 Oddíl 2 této kapitoly II, nadepsaný „Zvláštní příslušnost“, obsahuje článek 8 tohoto nařízení, který v bodě 1 stanoví:

„Osoba, která má bydliště v některém členském státě, může být též žalována:

1) je-li žalováno více osob společně, u soudu místa, kde má bydliště některý ze žalovaných, za předpokladu, že právní nároky jsou spojeny tak úzce, že je účelné je projednat a rozhodnout o nich společně, aby se zabránilo vydání vzájemně neslučitelných rozhodnutí v oddělených řízeních.“

8 Článek 63 odst. 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se v případě společností nebo jiných právnických osob nebo sdružení fyzických nebo právnických osob rozumí ‚bydlištěm‘ místo, kde mají své:

a) sídlo,

b) ústředí, nebo

c) hlavní provozovnu.“

Směrnice 2014/104/EU

9 Bod 1 odůvodnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/104/EU ze dne 26. listopadu 2014 o určitých pravidlech upravujících žaloby o náhradu škody podle vnitrostátního práva v případě porušení právních předpisů členských států a Evropské unie o hospodářské soutěži (Úř. věst. 2014, L 349, s. 1) uvádí:

„Články 101 a 102 [SFEU] jsou součástí veřejného pořádku a měly by být účinně uplatňovány v celé [Evropské u]nii, aby bylo zajištěno, že není narušena hospodářská soutěž na vnitřním trhu.“

10 Článek 1 této směrnice, nadepsaný „Předmět a oblast působnosti“, v odstavci 2 stanoví:

„Tato směrnice stanoví pravidla koordinující prosazování pravidel hospodářské soutěže orgány pro hospodářskou soutěž a prosazování těchto pravidel v řízeních o žalobách o náhradu škody u vnitrostátních soudů.“

11 Článek 2 uvedené směrnice, nadepsaný „Definice“, v bodech 2, 3 a 6 stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[...]

2) ‚porušitelem‘ podnik nebo sdružení podniků, které porušily právní předpisy o hospodářské soutěži;

3) ‚vnitrostátními právními předpisy o hospodářské soutěži‘ ustanovení vnitrostátního práva převážně sledující stejný cíl jako články 101 a 102 [SFEU], která jsou použita ve stejné věci a souběžně s právem Unie o hospodářské soutěži podle čl. 3 odst. 1 nařízení [Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích [101 a 102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1)] a s výjimkou ustanovení vnitrostátního práva, jimiž se stanoví trestní sankce pro fyzické osoby, kromě případů, kdy jsou tyto trestní sankce prostředkem prosazování pravidel hospodářské soutěže platných pro podniky;

[...]

6) ‚poškozenou stranou‘ osoba, které byla způsobena škoda porušením právních předpisů o hospodářské soutěži.“

12 Článek 3 téže směrnice, nadepsaný „Právo na odškodnění v plné výši“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby všem fyzickým nebo právnickým osobám, kterým vznikla škoda způsobená porušením právních předpisů o hospodářské soutěži, bylo umožněno požadovat a obdržet náhradu této škody v plné výši.

2. Odškodnění v plné výši staví osobu, jíž byla způsobena škoda, do situace, v jaké by se nacházela, pokud by k porušení právních předpisů o hospodářské soutěži nedošlo. Zahrnuje tedy právo na náhradu skutečné škody a ušlého zisku, jakož i platbu úroků.

3. Odškodnění v plné výši podle této směrnice nesmí vést k nadměrnému odškodnění, ať již prostřednictvím odškodnění s represivní funkcí, vícenásobné či jiné náhrady škody.“

13 Článek 9 směrnice 2014/104, nadepsaný „Účinek vnitrostátních rozhodnutí“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby porušení právních předpisů o hospodářské soutěži konstatované konečným rozhodnutím vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž nebo odvolacího soudu bylo považováno za nevyvratitelné pro účely žaloby o náhradu škody podané u jejich vnitrostátních soudů podle článku 101 nebo 102 [SFEU] nebo podle vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži.

2. Členské státy zajistí, aby konečné rozhodnutí uvedené v odstavci 1 a vydané v jiném členském státě mohlo být v souladu s vnitrostátním právem předloženo vnitrostátním soudům alespoň jako důkaz prima facie o tom, že došlo k porušení právních předpisů o hospodářské soutěži, a aby případně mohlo být toto rozhodnutí posouzeno společně s dalšími důkazy, které strany předloží.

3. Tímto článkem nejsou dotčena práva a povinnosti vnitrostátních soudů podle článku 267 [SFEU].“

- 14 Článek 11 této směrnice, nadepsaný „Společná a nerozdílná odpovědnost“, v odstavci 1 stanoví:
- „Členské státy zajistí, aby podniky, které společně porušily právní předpisy o hospodářské soutěži, byly společně a nerozdílně odpovědné za škodu způsobenou tímto porušením právních předpisů o hospodářské soutěži, a to tak, že každý z těchto podniků je povinen nahradit škodu v plné výši a poškozená strana má právo požadovat odškodnění v plné výši od kteréhokoli z těchto podniků, dokud není plně odškodněna.“

Spory v původním řízení a předběžné otázky

Věc C-672/23

- 15 V rozhodnutí C(2014) 2139 final ze dne 2. dubna 2014 týkajícím se řízení podle článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP (věc AT.39610, „Elektrické kabely“/„Power Cables“) Evropská komise konstatovala, že na trzích s podmořskými a podzemními silovými kabely existuje téměř celosvětová kartelová dohoda téměř celosvětového rozsahu, do které je zapojeno 26 právnických osob, a sice:
- Nexans a Nexans France, usazené ve Francii,
 - Prysmian SpA a Prysmian Cavi e Sistemi, usazené v Itálii, a jejich bývalé mateřské společnosti Pirelli & C a The Goldman Sachs Group,
 - J-Power Systems Corporation a mateřské společnosti společného podniku Hitachi Metals Ltd a Sumitomo Electric Industries Ltd,
 - VISCAS Corporation a mateřské společnosti společného podniku Furukawa Electric Co. Ltd a Fujikura Ltd,
 - ABB AB (dříve), jejíž právní nástupkyní se stala ABB AB, usazená ve Švédsku, a ABB Ltd jako mateřská společnost společnosti ABB AB, usazená ve Švýcarsku,
 - Brugg Kabel AG a Kabelwerke Brugg AG Holding,
 - Silec Cable SAS, její současná mateřská společnost General Cable Corporation a její bývalá mateřská společnost Safran SA,
 - EXSYM Corporation a mateřské společnosti společného podniku SWCC Showa Holdings Co. Ltd a Mitsubishi Cable Industries Ltd,
 - LS Cable & System Ltd,
 - Taihan Electric Wire Co. Ltd a
 - nkt cables GmbH a NKT Holding A/S.

- 16 Evropská komise byla toho názoru, že se tyto společnosti v období od 18. února 1999 do 29. ledna 2009 účastnily řady mnohostranných a dvoustranných jednání a kontaktů s cílem rozdělit si trhy a zákazníky u projektů týkajících se podzemních a podmořských silových kabelů na určitých územích. Měla za to, že tato koluzní jednání představují trvalý porušování článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP.
- 17 Electricity & Water Authority of the Government of Bahrain, Kuwait Ministry of Electricity and Water a Oman Electricity Transmission Company jsou veřejnými podniky pověřenými rozvojem, provozem a údržbou sítí vysokého napětí v Bahrajnu, Kuvajtu a Ománu. GCC Interconnection Authority vlastní a provozuje propojovací infrastrukturu spojující vnitrostátní elektrické sítě států, které jsou smluvními stranami Rady pro spolupráci arabských států v Perském zálivu, a sice Spojených arabských emirátů, Království Bahrajn, Království Saúdské Arábie, Sultanátu Omán, Státu Katar a Státu Kuvajt.
- 18 EWAGB a další podaly k rechtbank Amsterdam (Soud prvního stupně v Amsterdamu, Nizozemsko) určovací žalobu znějící jednak na to, aby bylo rozhodnuto, že Draka a další jsou vůči nim společně a nerozdílně odpovědné z důvodu účasti na předmětné kartelové dohodě, a jednak na to, aby byla těmto společností uložena povinnost zaplatit společně a nerozdílně odškodnění, jehož výše bude stanovena později a které má nahradit škodu, která jim údajně vznikla mimo Evropský hospodářský prostor (EHP) v důsledku této kartelové dohody.
- 19 Tato určovací žaloba je podána proti několika společností žalovaným v původním řízení, které jsou součástí skupin Prysmian Cavi e Sistemi, ABB AB (dříve) a Nexans. Některé z nich jsou usazené v Nizozemsku, ale mimo obvod rechtbank Amsterdam (Soud prvního stupně v Amsterdamu), jiné jsou usazené mimo Nizozemsko. Všechny jsou přímo či nepřímo dceřinými společnostmi, které jsou ze 100 % vlastněny podniky, kterým se Komise rozhodla přičíst účast na předmětné kartelové dohodě. Komise ve svém rozhodnutí konstatovala, že Prysmian Cavi e Sistemi, ABB AB (dříve) a Nexans France se účastnily kartelové dohody, a shledala, že Prysmian, Pirelli & C, The Goldman Sachs Group, ABB Ltd a Nexans SA jsou jako (nepřímé) mateřské společnosti uvedených účastnic kartelové dohody odpovědné ve vzestupné linii. Nexans Participations, jakož i Prysmian Netherlands, Draka Holding, ABB BV, ABB Holdings, Nexans Nederland a Nexans Cabling Solutions, které jsou společnostmi usazenými v Nizozemsku, nebyly adresáty uvedeného rozhodnutí. Tyto žalované společnosti, které byly založeny podle nizozemského práva, jsou všechny dceřinými společnostmi, které jsou přímo nebo nepřímo ze 100 % vlastněny společnostmi Prysmian Cavi e Sistemi, ABB Ltd a Nexans.
- 20 Draka Holding, usazená v Amsterdamu, je jedinou žalovanou společností mající sídlo v obvodu rechtbank Amsterdam (Soud prvního stupně v Amsterdamu), a je proto klíčovou žalovanou stranou pro určení příslušnosti soudu, jemuž byla věc předložena (dále jen „ústřední žalovaný“). Tato společnost je dceřinou společností Prysmian Cavi e Sistemi, která rovněž vlastní veškerý kapitál společnosti Prysmian Netherlands. Draka Holdings ani ostatní žalované společnosti usazené v Nizozemsku nebyly adresáty rozhodnutí Komise ze dne 2. dubna 2014.
- 21 Určovacím rozsudkem se rechtbank Amsterdam (Soud prvního stupně v Amsterdamu) prohlásil na základě čl. 4 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 za příslušný rozhodovat o žalobách podaných proti všem žalovaným společnostem usazeným v Nizozemsku. Naproti tomu prohlásil, že není příslušný rozhodovat o žalobách směřujících proti žalovaným společnostem usazeným mimo Nizozemsko, neboť měl za to, že z čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 ani z žádného jiného právního základu nelze vyvodit žádnou mezinárodní příslušnost. Měl totiž za to, že mezi žalobami podanými proti společnostem usazeným v Nizozemsku a žalobami podanými proti

společnostem usazeným mimo Nizozemsko neexistuje dostatečně úzký vztah odůvodňující, aby o nich bylo rozhodnuto stejným soudem s cílem zabránit vydání vzájemně neslučitelných rozhodnutí.

- 22 EWAGB a další podaly proti uvedenému rozsudku odvolání ke Gerechtshof Amsterdam (Odvolací soud v Amsterdamu, Nizozemsko), který je předkládajícím soudem v projednávané věci.
- 23 Uvedený soud připomíná, že žalované společnosti usazené v Nizozemsku nenapadly rozhodnutí rechtbank Amsterdam (Soud prvního stupně v Amsterdamu), kterým uznal svou vnitrostátní místní příslušnost rozhodovat o žalobě podané nejen proti Draka Holding, která je usazena v územním obvodu uvedeného soudu, ale rovněž proti všem citovaným společnostem, které jsou usazeny v Nizozemsku, ale mimo územní obvod uvedeného soudu. Uvedený soud upřesňuje, že v souladu s vnitrostátními procesními pravidly nelze proti rozhodnutím o vnitrostátní místní příslušnosti podat opravný prostředek, a je proto povinen mít za to, že rechtbank Amsterdam (Soud prvního stupně v Amsterdamu) je na vnitrostátní úrovni místně příslušný pro všechny žalované společnosti usazené v Nizozemsku.
- 24 Předkládající soud si však klade otázku, zda existuje dostatečně úzký vztah ve smyslu čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 mezi žalobou podanou proti společnosti Draka Holding nebo jiným žalovaným společnostem usazeným v Nizozemsku a žalobami podanými proti žalovaným společnostem usazeným mimo Nizozemsko.
- 25 Za těchto podmínek se Gerechtshof Amsterdam (Odvolací soud v Amsterdamu) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) a) Existuje úzké spojení ve smyslu čl. 8 bodu 1 nařízení [č. 1215/2012] mezi
- i) žalobou proti ústřednímu žalovanému, který není adresátem rozhodnutí Komise týkajícího se kartelové dohody, ale je jako subjekt, jenž je údajně součástí podniku ve smyslu unijních právních předpisů o hospodářské soutěži, shledán odpovědným v sestupné linii za zjištěné porušení zákazu kartelových dohod podle unijního práva, a
 - ii) žalobou proti

- spolužalovanému, který je adresátem tohoto rozhodnutí, anebo
- spolužalovanému, který není adresátem rozhodnutí a jako právní subjekt je údajně součástí podniku, který byl v rozhodnutí shledán odpovědným podle veřejného práva za porušení zákazu kartelových dohod podle unijního práva?

Je v této souvislosti významné,

1. že ústřední žalovaný, který je shledán odpovědným v sestupné linii, během doby trvání kartelové dohody pouze vlastnil a spravoval podíly;
2. v případě kladné odpovědi na čtvrtou otázku písm. a), že se ústřední žalovaný, který je shledán odpovědným v sestupné linii, podílel na výrobě, distribuci, prodeji nebo dodávkách výrobků dotčených kartelovou dohodou, nebo na poskytování služeb dotčených kartelovou dohodou;
3. že spolužalovaný, který je adresátem rozhodnutí, je v rozhodnutí klasifikován jako
 - i) skutečný účastník kartelové dohody v tom smyslu, že se skutečně podílel na zjištěné dohodě (dohodách) zakládající (zakládajících) porušení nebo na zjištěných jednáních ve vzájemné shodě zakládajících porušení, nebo

- ii) právní subjekt, který je součástí podniku, jenž je podle veřejného práva shledán odpovědným za porušení zákazu kartelových dohod podle unijního práva;
- 4. že spolužalovaný, který není adresátem rozhodnutí, skutečně vyráběl, distribuoval, prodával anebo dodával výrobky dotčené kartelovou dohodou, anebo skutečně poskytoval služby dotčené kartelovou dohodou;
- 5. že ústřední žalovaný a spolužalovaný jsou nebo nejsou součástí téhož podniku;
- 6. že žalující strany přímo nebo nepřímo kupovaly výrobky anebo odebíraly služby od ústředního žalovaného nebo spolužalovaného, nebo si je nechaly přímo nebo nepřímo dodat ústředním žalovaným anebo spolužalovaným?
- b) Je pro odpověď na první otázku písm. a) relevantní, zda lze či nelze předvídat, že dotčený spolužalovaný bude žalován u soudu příslušného pro ústředního žalovaného? Pokud ano, je tato předvídatelnost při uplatnění čl. 8 bodu 1 nařízení [č. 1215/2012] samostatným kritériem? Je tato předvídatelnost v zásadě dána s ohledem na rozsudek ze dne 6. října 2021, Sumal (C-882/19, EU:C:2021:800)? Do jaké míry lze za okolností uvedených v první otázce písm. a) bodech 1 až 6 předvídat, že spolužalovaný bude žalován u soudu příslušného pro ústředního žalovaného?
- 2) Je třeba při určení příslušnosti zohlednit i případný úspěch žaloby podané proti ústřednímu žalovanému? Pokud ano, postačuje při tomto posouzení, že nelze předem vyloučit, že žaloba bude úspěšná?
- 3) a) Zahrnuje nárok na náhradu škody, který podle unijního práva náleží každému v důsledku prokázaného porušení zákazu kartelových dohod stanoveného v unijním právu, právo požadovat náhradu škody vzniklé mimo EHP?
b) Musí nebo může být v (občanskoprávních) věcech týkajících se škod způsobených kartelovou dohodou uplatněna domněnka rozhodujícího vlivu (sankcionovaných) mateřských společností na hospodářskou činnost dceřiných společností, která je uznávána v právu hospodářské soutěže (domněnka Akzo)?
c) Splňuje zprostředkující holdingová společnost, která pouze spravuje a vlastní podíly, druhé kritérium Sumal (vykonávání hospodářské činnosti, která vykazuje konkrétní souvislost s předmětem protiprávního jednání, za které je mateřská společnost shledána odpovědnou)?
- 4) a) Mohou být při použití čl. 8 bodu 1 nařízení [č. 1215/2012] různí žalovaní usazení ve stejném členském státě (společně) ústředním žalovaným?
b) Určuje čl. 8 bod 1 nařízení [č. 1215/2012] přímo a bezprostředně soud s vnitrostátní místní příslušností, přičemž vylučuje použití vnitrostátního práva?
c) V případě záporné odpovědi na čtvrtou otázku písm. a), tedy že ústředním žalovaným může být pouze jeden žalovaný, a kladné odpovědi na čtvrtou otázku písm. b), tedy že čl. 8 bod 1 nařízení [č. 1215/2012] přímo určuje soud s vnitrostátní místní příslušností, přičemž vylučuje použití vnitrostátního práva, existuje při použití [tohoto ustanovení] možnost, aby věc byla interně postoupena soudu místa, kde má žalovaný bydliště v témže členském státě?“

Věc C-673/23

- 26 Dne 17. července 2019 přijal Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (Úřad pro ochranu hospodářské soutěže a trhu, Itálie) (dále jen „AGCM“) rozhodnutí, v němž konstatoval, že se několik podniků, včetně Smurfit Kappa Italia a Toscana Ondulati, dopustilo dvou samostatných porušení článku 101 SFEU, jakož i článků 15 a 31 italského zákona o hospodářské soutěži.
- 27 V tomto rozhodnutí měl AGCM za to, že se tyto podniky v období od 2. února 2004 do 30. března 2017 účastnily kartelové dohody na italském trhu s vlnitým kartonem s cílem ovlivnit prodejní ceny tohoto výrobku a přimět další podniky k účasti na této kartelové dohodě. Dále měl za to, že hlavní výrobci kartonových obalů se v období od 7. září 2005 do 30. března 2017 účastnili kartelové dohody týkající se obalových materiálů, jejímž cílem bylo narušit hospodářskou soutěž na italském trhu s kartonovými obaly. AGCM rovněž uvedl, že tato druhá kartelová dohoda měla podpůrnou funkci ve vztahu ke kartelové dohodě týkající se vlnitého kartonu.
- 28 Smurfit Kappa Italia usazená v Miláně (Itálie), DS Smith Holding Italia usazená ve Vimercate (Itálie) a Toscana Ondulati usazená v Capannori (Itálie) byly adresáty uvedeného rozhodnutí, z něhož vyplývá, že se Smurfit Kappa Italia a Toscana Ondulati účastnily kartelové dohody. DS Smith Holding Italia byla jakožto nepřímá mateřská společnost rovněž shledána odpovědnou za tuto kartelovou dohodu ve vztupné linii. Ostatní společnosti, které jsou žalobkyněmi v původním řízení a jsou součástí skupin Smurfit Kappa Italia a Toscana Ondulati, naproti tomu nebyly adresáty uvedeného rozhodnutí.
- 29 Unilever a další, které jsou součástí skupiny Unilever, nakupovaly v období, kdy docházelo k protiprávnímu jednání, od společností účastnících se kartelových dohod suroviny a obalové materiály, jakož i obaly z vlnitého kartonu pro evropská výrobní zařízení Unilever. Unilever a další mají za to, že jim vznikla škoda v důsledku zvýšení cen produktů nakupovaných od společností účastnících se kartelové dohody, jakož i v důsledku udržování uměle vysokých cenových úrovní („cenový dešťník“) a zbytkových účinků kartelové dohody na trh.
- 30 Tyto společnosti poté podaly k rechtbank Amsterdam (Soud prvního stupně v Amsterdamu) určovací žalobu, kterou se domáhají, aby bylo rozhodnuto, že Smurfit Kappa a další jsou vůči nim společně a nerozdílně odpovědné z důvodu účasti na předmětné kartelové dohodě. Rovněž požadují, aby byla těmito společnostmi uložena povinnost zaplatit společně a nerozdílně odškodnění, jehož výše bude stanovena později a které má nahradit škodu, kterou údajně utrpěly v důsledku této kartelové dohody.
- 31 Smurfit Kappa International je jedinou žalovanou společností se sídlem v obvodu rechtbank Amsterdam (Soud prvního stupně v Amsterdamu) a je považována za ústředního žalovaného. Tato společnost nebyla adresátem rozhodnutí AGCM ze dne 17. července 2019. Tato společnost je zprostředkující holdingovou společností, která je dceřinou společností společnosti Smurfit Kappa Group, jež je usazena v Irsku a není dotčena původním řízením, a mateřskou společností společnosti Smurfit Kappa Europe. Posledně uvedená společnost vlastní veškerý základní kapitál společnosti Smurfit Kappa Italia, která je jednou ze společností, které jsou adresáty rozhodnutí AGCM ze dne 17. července 2019.

- 32 Určovacím rozsudkem rechtbank Amsterdam (Soud prvního stupně v Amsterodamu) prohlásil, že je na vnitrostátní a mezinárodní úrovni místně příslušný rozhodovat o žalobách podaných proti společnostem usazeným v Nizozemsku, ale i proti společnostem usazeným mimo Nizozemsko.
- 33 Měl totiž za to, že je příslušný rozhodovat o žalobě podané proti Smurfit International, která je jedinou žalovanou společností usazenou v Amsterodamu (Nizozemsko), a tudíž v jeho územním obvodu, ale rovněž o žalobách podaných proti všem společnostem usazeným v Nizozemsku, neboť mezi všemi těmito žalobami existuje souvislost, která z důvodů efektivity odůvodňuje jejich společné projednání. Dále měl za to, že mezi žalobami podanými proti všem společnostem usazeným v Nizozemsku a žalobami podanými proti společnosti usazeným mimo Nizozemsko existuje dostatečně úzké spojení, které odůvodňuje, aby byl rozsudek vydán tímž soudem a tím se předešlo vzájemně neslučitelným rozhodnutím.
- 34 Smurfit Kappa a další podaly proti uvedenému rozsudku odvolání ke Gerechtshof Amsterdam (Odvolací soud v Amsterodamu), který je v projednávané věci předkládajícím soudem.
- 35 Předkládající soud připomíná, že společnosti usazené v Nizozemsku nezpochybnilly v prvním stupni příslušnost rechtbank Amsterdam (Soud prvního stupně v Amsterodamu) a že v souladu s vnitrostátními procesními pravidly k němu nelze proti rozhodnutím týkajícím se vnitrostátní místní příslušnosti podat opravný prostředek. Uvádí, že je tedy povinen mít za to, že rechtbank Amsterdam (Soud prvního stupně v Amsterodamu) má vnitrostátní místní příslušnost rozhodovat nejen o žalobě podané proti Smurfit International (v projednávané věci jediné společnosti usazené v obvodu tohoto soudu, která sice není adresátem rozhodnutí AGCM, ale stává se ústředním žalovaným s ohledem na místo svého usazení), ale rovněž o žalobách podaných proti všem společnostem, které jsou před ním žalovány a jsou usazeny v Nizozemsku.
- 36 Předkládající soud si naproti tomu klade otázku ohledně mezinárodní příslušnosti uvedeného soudu ve vztahu k žalobám podaným proti společnostem usazeným mimo Nizozemsko. V podstatě se táže, zda existuje dostatečně úzké spojení ve smyslu čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 mezi žalobou podanou proti Smurfit International anebo jiným společnostem usazeným v Nizozemsku a žalobami podanými proti společnostem usazeným mimo Nizozemsko.
- 37 Za těchto podmínek se Gerechtshof Amsterdam (Odvolací soud v Amsterodamu) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) a) Existuje úzké spojení ve smyslu čl. 8 bodu 1 nařízení [č. 1215/2012] mezi
- i) žalobou proti ústřednímu žalovanému, který není adresátem rozhodnutí vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž, ale který je jako subjekt, jenž je údajně součástí podniku ve smyslu unijních právních předpisů o hospodářské soutěži [...], shledán odpovědným ve vzestupné linii za zjištěné porušení zákazu kartelových dohod podle unijního práva, a
 - ii) na straně druhé žalobou proti
 - spolužalovanému, který je adresátem tohoto rozhodnutí, anebo
 - spolužalovanému, který není adresátem rozhodnutí a jako právní subjekt je údajně součástí podniku, který byl v rozhodnutí shledán odpovědným podle veřejného práva za porušení zákazu kartelových dohod podle unijního práva?

Je v této souvislosti významné,

1. že ústřední žalovaný, který je shledán odpovědným ve vzestupné linii, během doby trvání kartelové dohody pouze vlastnil a spravoval podíly;
 2. v případě kladné odpovědi na čtvrtou otázku písm. a), že se ústřední žalovaný, který je shledán odpovědným ve vzestupné linii, podílel na výrobě, distribuci, prodeji nebo dodávkách výrobků dotčených kartelovou dohodou, nebo na poskytování služeb dotčených kartelovou dohodou;
 3. že ústřední žalovaný má nebo nemá bydliště či sídlo v členském státě, v němž vnitrostátní úřad pro hospodářskou soutěž konstatoval (pouze) porušení zákazu kartelových dohod podle unijního práva na vnitrostátním trhu;
 4. že spolužalovaný, který je adresátem rozhodnutí, je v rozhodnutí klasifikován jako
 - i) skutečný účastník kartelové dohody v tom smyslu, že se skutečně podílel na zjištěné dohodě (dohodách) zakládající (zakládajících) porušení nebo na zjištěných jednáních ve vzájemné shodě zakládajících porušení, nebo
 - ii) právní subjekt, který je součástí podniku, jenž je podle veřejného práva shledán odpovědným za porušení zákazu kartelových dohod podle unijního práva;
 5. že spolužalovaný, který není adresátem rozhodnutí, skutečně vyráběl, distribuoval, prodával anebo dodával výrobky dotčené kartelovou dohodou, anebo skutečně poskytoval služby dotčené kartelovou dohodou;
 6. že ústřední žalovaný a spolužalovaný jsou součástí téhož podniku či nikoli;
 7. že žalující strany přímo nebo nepřímo kupovaly výrobky anebo odebíraly služby od ústředního žalovaného nebo spolužalovaného, nebo si je nechaly přímo nebo nepřímo dodat ústředním žalovaným anebo spolužalovaným?
- b) Je pro odpověď na první otázku písm. a) relevantní, zda lze či nelze předvídat, že dotčený spolužalovaný bude žalován u soudu příslušného pro ústředního žalovaného? Pokud ano, je tato předvídatelnost při uplatnění čl. 8 bodu 1 nařízení [č. 1215/2012] samostatným kritériem? Je tato předvídatelnost v zásadě dána s ohledem na rozsudek ze dne 6. října 2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800? Do jaké míry lze za okolností uvedených v první otázce písm. a) bodech 1 až 6 předvídat, že spolužalovaný bude žalován u soudu příslušného pro ústředního žalovaného?
- 2) Je třeba při určení příslušnosti zohlednit i případný úspěch žaloby podané proti ústřednímu žalovanému? Pokud ano, postačuje při tomto posouzení, že nelze předem vyloučit, že žaloba bude úspěšná?
 - 3) Musí nebo může být v (občanskoprávních) věcech týkajících se škod způsobených kartelovou dohodou uplatněna domněnka rozhodujícího vlivu (sankcionovaných) mateřských společností na hospodářskou činnost dceřiných společností, která je uznávána v právu hospodářské soutěže („domněnka Akzo“)?
 - 4) a) Mohou být při použití čl. 8 bodu 1 nařízení [č. 1215/2012] různí žalovaní usazení ve stejném členském státě (společně) ústředním žalovaným?
b) Určuje čl. 8 bod 1 nařízení [č. 1215/2012] přímo a bezprostředně soud s vnitrostátní místní příslušností, přičemž vylučuje použití vnitrostátního práva?
c) V případě záporné odpovědi na čtvrtou otázku písm. a), tedy že ústředním žalovaným může být pouze jeden žalovaný, a kladné odpovědi na čtvrtou otázku písm. b), tedy že čl. 8 bod 1 nařízení [č. 1215/2012] přímo určuje soud s vnitrostátní místní příslušností, přičemž vylučuje použití vnitrostátního práva, existuje při použití čl. 8 bodu 1 nařízení [č. 1215/2012] možnost, aby věc byla interně postoupena soudu místa, kde má žalovaný bydliště v témže členském státě?“

Řízení před Soudním dvorem

- 38 Rozhodnutím předsedy Soudního dvora ze dne 18. ledna 2024 byly věci C-672/23 a C-673/23 spojeny pro účely ústní části řízení a rozhodnutí, jímž se končí řízení, v souladu s článkem 54 jednacího řádu Soudního dvora.

K předběžným otázkám

K prvním otázkám písm. a)

- 39 Úvodem je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury platí, že v rámci postupu spolupráce mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem zavedeného článkem 267 SFEU přísluší Soudnímu dvoru poskytnout vnitrostátnímu soudu užitečnou odpověď, která mu umožní rozhodnout spor, jenž mu byl předložen. Z tohoto hlediska Soudnímu dvoru přísluší případně přeformulovat otázky, které jsou mu položeny (rozsudek ze dne 15. července 2021, Ministrstvo za obrambo, C-742/19, EU:C:2021:597, bod 31).
- 40 V projednávaném případě z předkládacích rozhodnutí vyplývá, že předkládající soud se prvními otázkami písm. a), které jsou ve věcech C-672/23 a C-673/23 formulovány v podstatě podobným způsobem, táže, zda některé okolnosti těchto věcí mohou svědčit o tom, že s ohledem na čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 existuje dostatečně úzké spojení mezi na jedné straně žalobou podanou proti ústřednímu žalovanému, který není adresátem dotčeného rozhodnutí vnitrostátního nebo unijního orgánu pro hospodářskou soutěž, ale jakožto subjekt, o němž se tvrdí, že je součástí podniku, který je v tomto rozhodnutí shledán odpovědným za porušení unijních právních předpisů o hospodářské soutěži, je rovněž shledán odpovědným za zjištěné protiprávní jednání ve vzestupné nebo sestupné linii, a na straně druhé žalobami podanými proti spolužalovaným, ať již jsou adresáty tohoto rozhodnutí, či nikoli, tedy spojení, které by mohlo zakládat mezinárodní příslušnost rechtbank Amsterdam (Soud prvního stupně v Amsterdamu) rozhodnout o těchto žalobách.
- 41 Předkládající soud si klade zejména otázku, zda jsou pro posouzení existence takového spojení relevantní takové okolnosti, jako je zaprvé pouhé držení a správa podílů ústředním žalovaným, zadruhé jeho případná účast na výrobě, distribuci, prodeji anebo dodávání výrobků nebo poskytování služeb, které jsou předmětem kartelové dohody, zatřetí skutečnost, zda je tento ústřední žalovaný usazen v členském státě, v němž bylo konstatováno porušení právních předpisů o hospodářské soutěži, či nikoli, začtvrté kvalifikace spolužalovaného, který je adresátem dotčeného rozhodnutí, jako skutečného účastníka protiprávního jednání nebo jako subjektu, který je součástí podniku, jenž byl shledán odpovědným za protiprávní jednání, zapáté skutečnost, že spolužalovaný, který není adresátem rozhodnutí, skutečně vyráběl, distribuoval, prodával anebo dodával výrobky nebo poskytoval služby, které byly předmětem kartelové dohody, zašesté skutečnost, že ústřední žalovaný a spolužalovaný jsou součástí téhož podniku, a zasedmé skutečnost, že žalobkyně přímo či nepřímo nakoupily výrobky nebo obdržely služby od ústředního žalovaného či spolužalovaného anebo si je nechaly dodat.
- 42 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že podstatou prvních otázek písm. a) předkládajícího soudu je, zda čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že může existovat „tak úzké spojení“ ve smyslu tohoto ustanovení mezi žalobou podanou proti ústřednímu žalovanému, který nebyl označen jako odpovědný za porušení článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP, které bylo konstatováno Komisí nebo vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž,

a žalobami podanými proti společnostem, v jejichž případech existují závažné indicie, že patří k podnikům ve smyslu unijních právních předpisů o hospodářské soutěži, kterým bylo přičteno toto protiprávní jednání.

- 43 Úvodem je třeba připomenout, že vzhledem k tomu, že nařízením č. 1215/2012 bylo zrušeno a nahrazeno nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42), které samo nahradilo Bruselskou úmluvu ze dne 27. září 1968 o příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1972, L 299, s. 32) ve znění úmluv o přistoupení nových členských států k této úmluvě, platí výklad ustanovení těchto starších právních nástrojů, který podal Soudní dvůr, rovněž pro nařízení č. 1215/2012, pokud tato ustanovení mohou být považována za „rovnocenná“ (rozsudek ze dne 15. července 2021, Volvo a další, C-30/20, EU:C:2021:604, bod 28 a citovaná judikatura).
- 44 Tak je tomu v případě čl. 6 bodu 1 nařízení č. 44/2001 a čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012, které mají v podstatě podobné znění, takže tato ustanovení mohou být kvalifikována jako „rovnocenná“ ve smyslu judikatury zmíněné v předchozím bodě tohoto rozsudku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. července 2021, Volvo a další, C-30/20, EU:C:2021:604, bod 29, a rozsudek ze dne 13. února 2025, Athenian Brewery a Heineken, C-393/23, EU:C:2025:85, bod 24).
- 45 Článek 4 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 stanoví, že osoby, které mají bydliště v některém členském státě, mohou být žalovány u soudů tohoto členského státu. Článek 63 odst. 1 tohoto nařízení stanoví, že pro účely tohoto nařízení se v případě společností nebo jiných právnických osob nebo sdružení fyzických nebo právnických osob rozumí „bydlištěm“ místo, kde mají sídlo, ústředí nebo hlavní provozovnu. Podle uvedeného čl. 4 odst. 1 však toto pravidlo pro určení příslušnosti soudů členského státu, v němž má žalovaný bydliště, platí pouze tehdy, „nestanoví-li“ ostatní ustanovení nařízení č. 1215/2012 „jinak“. Zatímco totiž toto pravidlo pro určení příslušnosti představuje v souladu s bodem 15 odůvodnění tohoto nařízení zásadní pravidlo, uvedené nařízení stanoví několik výjimek (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. února 2025, BSH Hausgeräte, C-339/22, EU:C:2025:108, body 29 a 30). Mezi ně patří článek 8 uvedeného nařízení, který stanoví výjimky z tohoto zásadního pravidla pro související žaloby.
- 46 V této souvislosti čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 stanoví, že osoba, která má bydliště v některém členském státě, může být žalována, je-li žalováno více osob společně, u soudu místa, kde má bydliště některý ze žalovaných, za předpokladu, že právní nároky jsou „spojeny tak úzce“, že je účelné je projednat a rozhodnout o nich společně, aby se zabránilo vydání vzájemně neslučitelných rozhodnutí v oddělených řízeních.
- 47 Podle ustálené judikatury platí, že ustanovení tohoto nařízení musí být vykládána autonomně s odkazem na jeho systematiku a cíle (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. června 2023, BNP Paribas, C-567/21, EU:C:2023:452, bod 43).
- 48 Cílem zvláštního pravidla pro určení příslušnosti stanoveného v čl. 8 bodě 1 nařízení č. 1215/2012 je, jak vyplývá z bodů 16 a 21 odůvodnění uvedeného nařízení, podpořit řádný výkon spravedlnosti, minimalizovat riziko souběžných řízení a zabránit tomu, aby byla v různých členských státech vydána vzájemně neslučitelná rozhodnutí v oddělených řízeních (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. září 2023, Beverage City Polska, C-832/21, EU:C:2023:635, bod 34 a citovaná judikatura).

- 49 Vzhledem k tomu, že se toto zvláštní pravidlo pro určení příslušnosti odchyluje od zásady, podle které je příslušnost obecně založena na místě bydliště žalovaného, zakotvené v čl. 4 odst. 1 nařízení č. 1215/2012, je třeba jej vykládat striktně v tom smyslu, že nebude překročen rámec případů výslovně předvídaných v uvedeném nařízení (rozsudek ze dne 7. září 2023, Beverage City Polska, C-832/21, EU:C:2023:635, bod 35 a citovaná judikatura).
- 50 V rámci použití čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 je třeba ověřit, zda mezi jednotlivými žalobami podanými týměž žalobcem proti různým žalovaným existuje takový vztah souvislosti, že je účelné je posoudit společně, aby se zabránilo vydání vzájemně neslučitelných rozhodnutí v oddělených řízeních. Existence takového vztahu musí být posuzována s ohledem na všechny okolnosti projednávaného případu, zejména s ohledem na riziko vzájemně neslučitelných rozhodnutí.
- 51 Aby bylo možné považovat rozhodnutí za vzájemně neslučitelná, nestačí, že vedou k rozdílným řešením, ale je rovněž třeba, aby tento rozdíl vyvstal za téže skutkové a právní situace (rozsudek ze dne 21. května 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, bod 20 a citovaná judikatura).
- 52 Soudní dvůr však rozhodl, že pravidlo stanovené v čl. 8 bodě 1 nařízení č. 1215/2012 nemůže být vykládáno v tom smyslu, že umožňuje žalobci podat žalobu proti několika žalovaným s jediným cílem vyjmout některého z těchto žalovaných z příslušnosti soudů státu, ve kterém má bydliště, a obejít tak pravidlo pro určení příslušnosti uvedené v tomto ustanovení tím, že uměle vytvoří nebo zachová podmínky pro použití uvedeného ustanovení (rozsudek ze dne 7. září 2023, Beverage City Polska, C-832/21, EU:C:2023:635, bod 43 a citovaná judikatura).
- 53 Předkládajícímu soudu proto přísluší, aby posoudil existenci téže právní a skutkové situace s přihlédnutím ke všem relevantním skutečnostem věci, která mu byla předložena, pokud jde o žaloby podané proti různým žalovaným dotčeným v původním řízení v prvním stupni, a ujistil se, že cílem žalob podaných pouze proti jednomu ze spolužalovaných, jehož bydliště odůvodňuje příslušnost soudu, u něhož bylo zahájeno řízení, není uměle vyhovět podmínkám pro použití čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 (v tomto smyslu rozsudek ze dne 7. září 2023, Beverage City Polska, C-832/21, EU:C:2023:635, body 42 a 45).
- 54 Z tohoto hlediska je třeba na prvním místě připomenout, že podmínka týkající se existence téže skutkové a právní situace je splněna, zejména pokud je proti několika podnikům, které se podílely na jediném a trvajícím porušení pravidel unijního práva v oblasti hospodářské soutěže, jež bylo konstatováno rozhodnutím Komise, podána žaloba z důvodu účasti na tomto protiprávním jednání, i když se do jeho provádění zapojily v různých obdobích nebo v různých dotčených zeměpisných oblastech (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. května 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, bod 21).
- 55 Soudní dvůr již rozhodl, že skutečnost, že solidární odpovědnost mateřské a dceřiné společnosti za porušení pravidel unijního práva v oblasti hospodářské soutěže nebyla konstatována v konečném rozhodnutí Komise, nebrání použití čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 na takové žaloby (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. února 2025, Athenian Brewery a Heineken, C-393/23, EU:C:2025:85, bod 30).
- 56 Soudní dvůr totiž rozhodl, že se čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 použije v případě žalob, které jsou podány jak proti mateřské společnosti, tak proti její dceřiné společnosti, s níž prvně uvedená tvoří hospodářskou jednotku, a jsou založeny na účasti dceřiné společnosti na porušení pravidel

unijního práva v oblasti hospodářské soutěže, které bylo konstatováno v rozhodnutí vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. února 2025, Athenian Brewery a Heineken, C-393/23, EU:C:2025:85, bod 33).

- 57 Na druhém místě je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury rovněž platí, že je-li prokázáno, že mateřská společnost a její dceřiná společnost tvoří součást téže hospodářské jednotky, a tvoří tedy jediný podnik ve smyslu pravidel unijního práva v oblasti hospodářské soutěže, je samotná existence této hospodářské jednotky, která se dopustila protiprávního jednání, rozhodující pro určení odpovědnosti jedné nebo druhé společnosti tvořící podnik za protisoutěžní jednání tohoto podniku. Z tohoto důvodu pojem „podnik“ a potažmo pojem „hospodářská jednotka“ zakládají automaticky solidární odpovědnost mezi subjekty, které tvoří hospodářskou jednotku v okamžiku spáchání protiprávního jednání (rozsudek ze dne 13. února 2025, Athenian Brewery a Heineken, C-393/23, EU:C:2025:85, bod 29 a citovaná judikatura).
- 58 Na třetím místě je třeba uvést, že právně odlišné osoby, které jsou organizovány ve formě skupiny, tvoří podle judikatury Soudního dvora jeden a tentýž podnik, pokud neurčují své chování na relevantním trhu samostatně, ale podléhají zejména s ohledem na hospodářské, organizační a právní vazby, které je spojují s mateřskou společností, za tímto účelem účinkům skutečného výkonu rozhodujícího vlivu ze strany této řídicí jednotky (rozsudek ze dne 12. května 2022, Servizio Elettrico Nazionale a další, C-377/20, EU:C:2022:379, bod 108 a citovaná judikatura).
- 59 V této souvislosti je třeba připomenout, že ve zvláštním případě, kdy mateřská společnost přímo nebo nepřímo vlastní celý nebo téměř celý kapitál své dceřiné společnosti, která se dopustila porušení pravidel hospodářské soutěže, existuje vyvratitelná domněnka, podle které mateřská společnost skutečně vykonává rozhodující vliv na chování své dceřiné společnosti (rozsudek ze dne 26. října 2017, Global Steel Wire a další v. Komise, C-457/16 P a C-459/16 P až C-461/16 P, EU:C:2017:819, bod 84 a citovaná judikatura).
- 60 Domněnku skutečného výkonu rozhodujícího vlivu totiž nezakládá vlastnictví celého nebo téměř celého základního kapitálu dceřiné společnosti, ale stupeň kontroly, kterou mateřská společnost díky tomuto vlastnictví nad dceřinou společností vykonává (rozsudek ze dne 27. ledna 2021, The Goldman Sachs Group v. Komise, C-595/18 P, EU:C:2021:73, bod 35).
- 61 Skutečnost, že jedna společnost vlastní téměř celý základní kapitál jiné společnosti, sice představuje velmi silnou indicii o výkonu takové kontroly, avšak neumožňuje s jistotou vyloučit, že jedna nebo více jiných osob může mít samostatně nebo společně rozhodovací pravomoc, neboť právě vlastnictví základního kapitálu může být odděleno od hlasovacích práv (rozsudek ze dne 12. května 2022, Servizio Elettrico Nazionale a další, C-377/20, EU:C:2022:379, bod 110).
- 62 K tomu, aby mateřská společnost tvořila se svou dceřinou společností jeden a tentýž podnik, musí mateřská společnost vykonávat kontrolu nad chováním své dceřiné společnosti, což lze prokázat buď tím, že mateřská společnost je schopna vykonávat rozhodující vliv na chování dceřiné společnosti a mimoto tento vliv skutečně vykonávala, nebo tím, že tato dceřiná společnost nerozhoduje o svém chování na trhu samostatně, ale že v podstatě plní pokyny mateřské společnosti, a to zejména vzhledem k hospodářským, organizačním a právním vazbám mezi oběma právními subjekty (rozsudek ze dne 12. května 2022, Servizio Elettrico Nazionale a další, C-377/20, EU:C:2022:379, bod 111).

- 63 Soudní dvůr rovněž rozhodl, že čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby v případě žalob znějících na to, aby byla mateřské společnosti a její dceřiné společnosti uložena povinnost společně a nerozdílně nahradit škodu vzniklou v důsledku toho, že se dceřiná společnost dopustila porušení pravidel hospodářské soutěže, vycházel soud v místě sídla mateřské společnosti, k němuž byly tyto žaloby podány, při určení své mezinárodní příslušnosti z domněnky, že pokud mateřská společnost vlastní přímo nebo nepřímo celý nebo téměř celý kapitál dceřiné společnosti, která se dopustila porušení pravidel hospodářské soutěže, vykonává nad touto dceřinou společností rozhodující vliv, pokud žalovaní nejsou zbaveni možnosti uplatnit na svoji obranu průkazné indicie nasvědčující tomu, že tato mateřská společnost přímo ani nepřímo nevlastnila celý nebo téměř celý kapitál uvedené dceřiné společnosti, nebo tomu, že tato domněnka by měla být nicméně vyvrácena (rozsudek ze dne 13. února 2025, Athenian Brewery a Heineken, C-393/23, EU:C:2025:85, bod 47).
- 64 Na čtvrtém místě z judikatury Soudního dvora vyplývá, že pokud jde o odpovědnost dceřiné společnosti za porušení čl. 101 odst. 1 SFEU, které bylo prokázáno u mateřské společnosti, může poškozený z tohoto protiprávního jednání usilovat o uplatnění občanskoprávní odpovědnosti dceřiné společnosti této mateřské společnosti namísto odpovědnosti mateřské společnosti. Odpovědnost této dceřiné společnosti však může být založena pouze tehdy, pokud poškozený na základě předchozího rozhodnutí přijatého Komisí nebo vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž, nebo jakýmkoli jiným způsobem prokáže, že jednak tato dceřiná společnost v okamžiku spáchání protiprávního jednání samostatně nerozhodovala o svém chování na trhu, ale v zásadě plnila pokyny své mateřské společnosti, a to vzhledem k hospodářským, organizačním a právním vazbám, které spojují tyto dva subjekty, takže tvoří tutéž hospodářskou jednotku, a tudíž jeden a tentýž podnik ve smyslu článku 101 SFEU, který se dopustil protiprávního jednání, a dále že existovala konkrétní vazba mezi hospodářskou činností této dceřiné společnosti a předmětem protiprávního jednání, za které byla mateřská společnost shledána odpovědnou (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, bod 51).
- 65 Je třeba dodat, že pojem „podnik“ ve smyslu článku 101 SFEU je pojmem funkčním, neboť hospodářská jednotka, která jej tvoří, musí být identifikována z hlediska předmětu dotčeného protiprávního jednání. Následné restrukturalizace, převody nebo jiné právní nebo organizační změny nejsou v této souvislosti relevantní (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. března 2019, Skanska Industrial Solutions a další, C-724/17, EU:C:2019:204, bod 46, a rozsudek ze dne 6. října 2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, bod 46).
- 66 Tatáž mateřská společnost tedy může být součástí několika hospodářských jednotek, které v závislosti na dotčené hospodářské činnosti tvoří ona sama a různé kombinace jejích dceřiných společností, které všechny patří do stejné skupiny společností. Pokud by tomu tak nebylo, hrozilo by, že dceřiná společnost patřící do takové skupiny bude shledána odpovědnou za protiprávní jednání, k nimž došlo v rámci hospodářských činností, které nijak nesouvisí s její činností a do kterých nebyla ani nepřímo nijak zapojena (rozsudek ze dne 6. října 2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, bod 47).
- 67 V této souvislosti je třeba uvést, že Soudní dvůr sice rozhodl, že subjekty, které mají povinnost nahradit škodu způsobenou kartelovou dohodou nebo praktikou zakázanou článkem 101 SFEU, jsou podniky, které se ve smyslu tohoto ustanovení účastnily této dohody nebo této praktiky, avšak možnost přiznaná osobě poškozené protisoutěžním jednáním uplatnit v rámci žaloby na náhradu škody odpovědnost vůči dceřiné společnosti spíše než mateřské společnosti nemůže být

automaticky dostupná vůči jakékoli dceřiné společnosti mateřské společnosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. března 2019, Skanska Industrial Solutions a další, C-724/17, EU:C:2019:204, bod 32, a rozsudek ze dne 6. října 2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, bod 46).

- 68 Za účelem konstatování existence hospodářské jednotky mezi mateřskou společností a jednou z jejích dceřiných společností je tedy na žalobci, aby v souladu s judikaturou citovanou v bodě 64 tohoto rozsudku prokázal nejen existenci hospodářských, organizačních a právních vazeb mezi těmito společnostmi, ale rovněž existenci konkrétní vazby mezi hospodářskou činností této dceřiné společnosti a předmětem protiprávního jednání, za které byla mateřská společnost shledána odpovědnou.
- 69 Jak uvedla generální advokátka v bodě 74 svého stanoviska, je tomu tak zejména v případě, kdy se protisoutěžní dohoda uzavřená mateřskou společností nebo „hlavní mateřskou společností“ týká stejných výrobků, jako jsou výrobky uváděné na trh dceřinou nebo vnukovskou společností, nebo v případě, že tato dceřiná nebo vnukovská společnost zajišťuje výrobu, prodej, dodávku nebo distribuci těchto výrobků, jakož i poskytování služeb, které jsou předmětem kartelové dohody.
- 70 Pokud protiprávní jednání nebylo konstatováno v rozhodnutí přijatém Komisí nebo vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž podle článku 101 SFEU, je dceřiná společnost mateřské společnosti, které je vytýkáno protiprávní jednání, oprávněna zpochybnit jak svou příslušnost ke stejnému podniku jako tato mateřská společnost, tak i samotnou existenci tvrzeného protiprávního jednání (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, bod 60).
- 71 Okolnost, zda ústřední žalovaný má bydliště v členském státě, v němž vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž konstatoval porušení zákazu kartelových dohod podle unijního práva na vnitrostátním trhu, nemá sama o sobě vliv na existenci „tak úzkého spojení“ ve smyslu čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 mezi žalobou podanou proti tomuto žalovanému a žalobami podanými proti ostatním žalovaným.
- 72 Jak mimoto uvedla generální advokátka v bodě 75 svého stanoviska, ostatní okolnosti uvedené předkládajícím soudem, zejména skutečnost, že dotyčné společnosti jsou v rozhodnutích Komise nebo vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž označeny za „účastníky kartelové dohody“, se netýkají kritéria existence úzkého spojení mezi žalobami jako takovými, ale jsou relevantní pouze pro prokázání existence takového spojení.
- 73 S ohledem na výše uvedené je třeba na první otázky písm. a) odpovědět, že čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že může existovat „tak úzké spojení“ ve smyslu tohoto ustanovení mezi žalobou podanou proti ústřednímu žalovanému, který nebyl označen jako odpovědný za porušení článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP, které bylo konstatováno Komisí nebo vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž, a žalobami podanými proti společnostem, v jejichž případě existují závažné indicie, že patří k podnikům ve smyslu unijních právních předpisů o hospodářské soutěži, kterým bylo toto protiprávní jednání přičteno.

K prvním otázkám písm. b)

- 74 Podstatou prvních otázek písm. b) předkládajícího soudu, které jsou formulovány totožně ve věcech C-672/23 a C-673/23, je, zda čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že pro posouzení existence „tak úzkého spojení“ ve smyslu tohoto ustanovení je třeba

mezi žalobami podanými proti několika žalovaným zohlednit jako autonomní kritérium otázku, zda bylo pro spolužalovaného předvídatelné, že bude žalován u soudu místa, kde má bydliště ústřední žalovaný.

- 75 V této souvislosti je třeba uvést, že podle znění čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 není skutečnost, že je pro spolužalovaného předvídatelné, že bude žalován u soudu místa, kde má bydliště ústřední žalovaný, samostatným kritériem pro určení příslušnosti. Toto ustanovení pouze podmiňuje své použití existencí „tak úzkého spojení“ mezi právními nároky, že je účelné je projednat a rozhodnout o nich společně.
- 76 Z bodů 15 a 16 odůvodnění nařízení č. 1215/2012 nicméně vyplývá, že předvídatelnost příslušnosti soudů je jedním z cílů pravidel pro určení příslušnosti, jelikož musí zároveň umožnit žalobci snadno určit soud, u něhož může podat žalobu, a žalovanému přiměřeně předvídat, u kterého soudu může být žalován.
- 77 Předvídatelnost, o kterou je takto usilováno, sleduje cíl právní jistoty, který spočívá v posílení právní ochrany osob usazených v Unii [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 29. července 2024, FTI Touristik (Mezinárodní prvek), C-774/22, EU:C:2024:646, bod 33].
- 78 Z judikatury Soudního dvora rovněž vyplývá, že požadavek předvídatelnosti nepředstavuje samostatné kritérium, které by doplňovalo podmínky stanovené v čl. 8 bodě 1 nařízení č. 1215/2012. Tento požadavek je splněn, pokud bylo pro žalované předvídatelné, že mohou být žalováni v členském státě, ve kterém má alespoň jeden z nich bydliště (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. prosince 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, bod 81, a citovaná judikatura).
- 79 Zásada právní jistoty zejména vyžaduje, aby byla zvláštní pravidla pro určení příslušnosti vykládána způsobem, který běžně informovanému žalovanému umožní rozumně předvídat, u kterého soudu – mimo soudu státu, v němž má bydliště – může být žalován (rozsudek ze dne 13. července 2006, Reisch Montage, C-103/05, EU:C:2006:471, bod 25 a citovaná judikatura).
- 80 Jak v podstatě uvedla generální advokátka v bodech 81 až 84 svého stanoviska, předvídatelnost představuje obecnou zásadu upravující pravidla pro určení příslušnosti, která je konkretizována kritérii, jež je třeba zohlednit při posuzování existence úzkého spojení ve smyslu čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012. Pojmy použité v tomto nařízení tedy nemohou být vykládány způsobem, který by byl s touto zásadou v rozporu. Tato zásada je zejména dodržena, jsou-li situace, v nichž existuje „tak úzké spojení“, pro žalovaného obecně předvídatelné. V tomto ohledu stačí, aby obezřetný a informovaný žalovaný mohl předvídat, u kterých jiných soudů než soudů státu, v němž má bydliště, by mohl být žalován. Pokud jde konkrétně o žaloby na náhradu škody založené na právních předpisech o hospodářské soutěži, je tomu tak v případě, že se žalovaný jakožto součást podniku podílel na jediném porušení článku 101 SFEU. Na základě této účasti je třeba mít za to, že vytvořil úzké spojení s ostatními účastníky a může rozumně předvídat, že může být žalován u soudu místa sídla jiného člena tohoto podniku.
- 81 S ohledem na výše uvedené je třeba na první otázku písm. b) odpovědět, že čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že pro posouzení existence „tak úzkého spojení“ ve smyslu tohoto ustanovení mezi žalobami podanými proti několika žalovaným nepředstavuje skutečnost, že spolužalovaný může předvídat, že bude žalován u soudu místa, kde má bydliště ústřední žalovaný, samostatné kritérium, ale musí být jako obecná zásada zohledněna při použití zvláštního pravidla pro určení příslušnosti stanoveného v uvedeném ustanovení.

Ke druhým otázkám ve věcech C-672/23 a C-673/23, jakož i ke třetí otázce písm. a) až c) ve věci C-672/23 a třetí otázce ve věci C-673/23

- 82 V rámci druhých otázek ve věcech C-672/23 a C-673/23, jakož i třetí otázky písm. a) až c) ve věci C-672/23 a třetí otázky ve věci C-673/23 se předkládající soud Soudního dvora v podstatě táže, do jaké míry je třeba pro účely použití čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 zohlednit určité skutečnosti týkající se opodstatněnosti žalob v původním řízení. Klade si zejména otázku, zda je třeba zohlednit šance na úspěch žaloby podané proti ústřednímu žalovanému, zejména pokud tato žaloba směřuje k náhradě škody vzniklé mimo EHP, a zda lze za tímto účelem jako indicie zohlednit použití domněnky rozhodujícího vlivu mateřských společností, která je uznána v právu hospodářské soutěže, jakož i okolnost, že zprostředkující holdingová společnost, která pouze vlastní a spravuje podíly, splňuje kritérium týkající se existence konkrétní vazby mezi svou hospodářskou činností a předmětem protiprávního jednání, za které byla mateřská společnost shledána odpovědnou.
- 83 Vzhledem k tomu, že předkládající soud se zabývá otázkou týkající se mezinárodní příslušnosti ve smyslu čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012, jsou otázky uvedené v předchozím bodě tohoto rozsudku užitečné pro řešení těchto sporů pouze v rozsahu, v němž se týkají určení této příslušnosti. Z tohoto hlediska Soudnímu dvoru přísluší ve světle judikatury citované v bodě 39 tohoto rozsudku přeformulovat otázky, které jsou mu položeny.
- 84 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že podstatou druhých otázek předkládajícího soudu ve věcech C-672/23 a C-673/23, jakož i třetí otázky písm. a) až c) ve věci C-672/23 a třetí otázky ve věci C-673/23, které je třeba zkoumat společně, je, zda čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že pro posouzení existence „tak úzkého spojení“ ve smyslu tohoto ustanovení mezi žalobami podanými proti několika žalovaným je třeba šance žaloby podané proti ústřednímu žalovanému na úspěch, zejména pokud tato žaloba směřuje k náhradě škody vzniklé mimo EHP, zohlednit jako indicii prokazující, že žalobce podmínky pro použití tohoto ustanovení nevytvořil uměle.
- 85 Na prvním místě je třeba připomenout, že soud, jemuž byla věc předložena, neposuzuje při ověřování mezinárodní příslušnosti přípustnost ani opodstatněnost návrhu, ale identifikuje pouze vazby se státem, v němž má soud sídlo, která odůvodňuje jeho příslušnost podle čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 (rozsudek ze dne 13. února 2025, Athenian Brewery a Heineken, C-393/23, EU:C:2025:85, bod 41).
- 86 Cíl právní jistoty totiž vyžaduje, aby soud, jemuž byla věc předložena, mohl rozhodnout o své příslušnosti, aniž by byl povinen zkoumat meritorní stránku věci [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. ledna 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, bod 61, a rozsudek ze dne 29. července 2024, FTI Touristik (Mezinárodní prvek), C-774/22, EU:C:2024:646, bod 33 a citovaná judikatura].
- 87 Na druhém místě je třeba uvést, že Soudní dvůr nicméně rozhodl, že čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 nelze vykládat tak, že umožňuje žalobci podat žalobu proti několika žalovaným s jediným cílem vyjmout některého z nich z příslušnosti soudů členského státu, ve kterém má bydliště, a obejít tak pravidlo pro určení příslušnosti stanovené v tomto ustanovení tím, že uměle vytvoří nebo zachová podmínky pro jeho použití (rozsudek ze dne 7. září 2023, Beverage City Polska, C-832/21, EU:C:2023:635, bod 43 a citovaná judikatura).

- 88 V této souvislosti měl Soudní dvůr za to, že tento případ zneužití pravidel pro určení příslušnosti je vyloučen, pokud ke dni zahájení řízení existuje úzká vazba mezi žalobami podanými proti každému z žalovaných v tom smyslu, že je účelné je projednat a rozhodnout o nich společně, aby se zabránilo vydání vzájemně neslučitelných rozhodnutí v oddělených řízeních (obdobně viz rozsudek ze dne 11. října 2007, Freeport, C-98/06, EU:C:2007:595, body 52 a 54; rozsudek ze dne 21. května 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, bod 28, a rozsudek ze dne 7. září 2023, Beverage City Polska, C-832/21, EU:C:2023:635, bod 44 a citovaná judikatura).
- 89 Z toho vyplývá, že pokud jsou u téhož soudu podány související žaloby ve smyslu čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012, může uvedený soud konstatovat obcházení nebo zneužití tohoto pravidla pro určení příslušnosti pouze tehdy, pokud mu průkazné indicie umožňují dospět k závěru, že žalobce uměle vytvořil nebo zachoval podmínky pro použití uvedeného ustanovení (obdobně viz rozsudek ze dne 21. května 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, bod 29).
- 90 K tomu nepostačuje, že se žaloba podaná proti ústřednímu žalovanému jeví jako neopodstatněná. Taková žaloba musí být v okamžiku podání zjevně neopodstatněná nebo vykonstruovaná nebo na ní žalobce nesmí mít žádný skutečný zájem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. července 2006, Reisch Montage, C-103/05, EU:C:2006:471, body 31 a 32).
- 91 Jak v podstatě uvedla generální advokátka v bodě 39 svého stanoviska, zjevná neopodstatněnost žaloby podané proti ústřednímu žalovanému může představovat indicii svědčící o tom, že žalobce uměle vytvořil podmínky pro použití čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012.
- 92 Pokud jde na třetím místě o otázku, zda šance žaloby podané proti ústřednímu žalovanému na úspěch mohou být zohledněny jako indicie pro účely posouzení, zda žalobce zamýšlel obejít pravidlo pro určení příslušnosti stanovené v čl. 8 bodě 1 nařízení č. 1215/2012, je třeba zaprvé připomenout, že v souladu s čl. 1 odst. 1, čl. 2 bodem 6 a čl. 3 odst. 1 směrnice 2014/104 musí mít každá fyzická nebo právnická osoba, která utrpěla škodu způsobenou porušením právních předpisů o hospodářské soutěži ve smyslu článku 101 SFEU, možnost požadovat a získat náhradu této škody v plné výši, pokud existuje příčinná souvislost mezi uvedenou škodou a kartelovou dohodou nebo praktikou zakázanou tímto článkem 101 (viz zejména rozsudek ze dne 12. prosince 2019, Otis Gesellschaft a další, C-435/18, EU:C:2019:1069, body 22, 23 a 30 a citovaná judikatura).
- 93 Jakmile dojde ke kartelové dohodě na vnitřním trhu, vztahuje se na pravomoc Unie uplatňovat svá pravidla hospodářské soutěže na taková jednání zásada teritoriality, která je obecně uznávána v mezinárodním právu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. září 1988, Ahlström Osakeyhtiö a další v. Komise, 89/85, 104/85, 114/85, 116/85, 117/85 a 125/85 až 129/85, EU:C:1988:447, body 17 a 18).
- 94 V této souvislosti je účinné uplatňování unijních právních předpisů o hospodářské soutěži na celém vnitřním trhu, jak vyplývá z bodu 1 odůvodnění směrnice 2014/104, nezbytné k tomu, aby se zabránilo narušení hospodářské soutěže na tomto trhu. Žaloby na náhradu škody projednávané vnitrostátními soudy mohou přitom významně přispět k zachování účinné hospodářské soutěže v Unii (rozsudek ze dne 14. června 2011, Pfeiderer, C-360/09, EU:C:2011:389, bod 29 a citovaná judikatura).
- 95 Je irelevantní, že škoda, jejíž náhrada je požadována, vznikla mimo území Unie, pokud vykazuje příčinnou souvislost s předmětným protisoutěžním jednáním.

- 96 Skutečnost, že škoda, na jejímž základě je u soudu členského státu podána žaloba na náhradu škody způsobené kartelovou dohodou, vznikla mimo EHP, proto sama o sobě neumožňuje považovat tuto žalobu za zjevně neopodstatněnou ve fázi ověřování mezinárodní příslušnosti soudu, jemuž byla věc předložena.
- 97 Zadruté je třeba připomenout, že pokud jde o uplatnění domněnky existence rozhodujícího vlivu vykonávaného mateřskou společností na hospodářskou činnost její dceřiné společnosti, z judikatury Soudního dvora vyplývá, že pojem „podnik“ ve smyslu unijních pravidel hospodářské soutěže nemůže mít odlišný význam v závislosti na tom, zda se jedná o ukládání pokut, nebo o podání žalob na náhradu škody za porušení těchto pravidel (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. března 2019, Skanska Industrial Solutions a další, C-724/17, EU:C:2019:204, bod 47).
- 98 Provádění unijních pravidel hospodářské soutěže veřejnými orgány (*public enforcement*) a žaloby o náhradu škody v případě porušení těchto pravidel (*private enforcement*) jsou součástí jednotného systému provádění uvedených pravidel, jehož cílem je sankcionovat protisoutěžní jednání podniků a odrazovat je od takového jednání (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2021, Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, bod 37).
- 99 Z ustálené judikatury mimoto vyplývá, že domněnka rozhodujícího vlivu a odpovědnosti mateřské společnosti, formulovaná v souvislosti s námitkami proti rozhodnutím Komise přijatým na základě čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, se může uplatnit i v případě žaloby, kterou fyzická nebo právnická osoba, jež tvrdí, že jí vznikla škoda z důvodu účasti jedné společnosti na porušení unijních pravidel v oblasti hospodářské soutěže, podala proti jiné společnosti, která vlastní celý nebo téměř celý kapitál prvně uvedené společnosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. února 2025, Athenian Brewery et Heineken, C-393/23, EU:C:2025:85, bod 39).
- 100 Z toho plyne, že vyvratitelná domněnka, podle které mateřská společnost, která přímo nebo nepřímo vlastní celý nebo téměř celý kapitál své dceřiné společnosti, na ni vykonává rozhodující vliv, může být uplatněna v případě žalob na náhradu škody z důvodu porušení unijních pravidel hospodářské soutěže. Pro samotné účely ověření mezinárodní příslušnosti podle čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 stačí, aby vnitrostátní soud konstatoval, že není vyloučeno, aby byli při podání této žaloby na náhradu škody dotčení žalovaní součástí téhož podniku ve smyslu právních předpisů o hospodářské soutěži.
- 101 Zatřetí, pokud jde o existenci konkrétní vazby mezi hospodářskou činností zprostředkující holdingové společnosti, která se omezuje na správu a vlastnictví podílů, a předmětem protiprávního jednání, kterého se dopustila „hlavní mateřská společnost“, je třeba poznamenat, že jak uvádí generální advokátka v bodě 62 svého stanoviska, taková holdingová společnost, posuzovaná samostatně, pouze vlastní a spravuje podíly a jako taková nepůsobí na trhu.
- 102 Nicméně samotná skutečnost, že osoba, které je jednání dceřiné společnosti přičítáno, má formu holdingové společnosti, tomuto přičtení nebrání (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. července 2013, Komise v. Stichting Administratiekantoor Portielje, C-440/11 P, EU:C:2013:514, bod 43, a rozsudek ze dne 18. července 2013, Schindler Holding a další v. Komise, C-501/11 P, EU:C:2013:522, body 101 až 116).
- 103 Jak vyplývá z bodů 57 až 63 tohoto rozsudku, hospodářská činnost dceřiné společnosti může být přičtena zprostředkující holdingové společnosti, pokud tato dceřiná společnost navzdory své vlastní právní subjektivitě nerozhoduje o svém chování na trhu samostatně, ale v podstatě se řídí pokyny formulovanými svou mateřskou společností. Tak je tomu zejména tehdy, pokud dceřiná

společnost zprostředkující holdingové společnosti, na kterou má tato holdingová společnost rozhodující vliv, vykonává hospodářskou činnost, která vykazuje konkrétní vazbu na předmět protiprávního jednání spáchaného „hlavní mateřskou společností“.

- 104 S ohledem na výše uvedené je třeba na druhé otázky ve věcech C-672/23 a C-673/23, jakož i na třetí otázku písm. a) až c) ve věci C-672/23 a na třetí otázku ve věci C-673/23 odpovědět, že čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že pro posouzení existence „tak úzkého spojení“ ve smyslu tohoto ustanovení mezi žalobami podanými proti několika žalovaným není třeba zohledňovat šance žaloby podané proti ústřednímu žalovanému na úspěch. Mohou být však zohledněny jako indicie o tom, že žalobce uměle nevytvořil podmínky pro použití tohoto ustanovení. Skutečnost, že škoda, která je předmětem žaloby na náhradu škody z důvodu kartelové dohody podané k soudu členského státu, vznikla mimo EHP, sama o sobě v rámci ověření mezinárodní příslušnosti uvedeného soudu neznamena, že žaloba musí být kvalifikována jako zjevně neopodstatněná.

Ke čtvrtým otázkám písm. b)

- 105 Podstatou čtvrtých otázek písm. b) předkládajícího soudu, které jsou formulovány totožně ve věcech C-672/23 a C-673/23, je, zda čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že určuje jak mezinárodní, tak místní příslušnost soudu členského státu, v jehož obvodu má bydliště ústřední žalovaný.
- 106 Článek 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 stanoví, že „[o]soba, která má bydliště v některém členském státě, může být též žalována, je-li žalováno více osob společně, u soudu místa, kde má bydliště některý ze žalovaných, za předpokladu, že právní nároky jsou spojeny tak úzce, že je účelné je projednat a rozhodnout o nich společně, aby se zabránilo vydání vzájemně neslučitelných rozhodnutí v oddělených řízeních“. Toto ustanovení se tedy vztahuje na soud místa, kde má bydliště některý ze žalovaných, jak je určen právem dotyčného členského státu.
- 107 Soudní dvůr měl za to, že odkaz na „soud místa, kde má bydliště“ účastník řízení, je třeba chápat tak, že označuje členský stát, jehož soudy jsou příslušné, a přímo a bezprostředně přiznává jak mezinárodní, tak místní příslušnost soudu místa, kde došlo ke škodě [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. května 2007, Color Drack, C-386/05, EU:C:2007:262, bod 30; rozsudek ze dne 15. července 2021, Volvo a další, C-30/20, EU:C:2021:604, bod 33; rozsudek ze dne 30. června 2022, Allianz Elementar Versicherung, C-652/20, EU:C:2022:514, body 37, 38 a 42, a rozsudek ze dne 29. července 2024, FTI Touristik (Mezinárodní prvek), C-774/22, EU:C:2024:646, bod 42].
- 108 Naproti tomu, pokud nařízení č. 1215/2012 odkazuje na „soudy členského státu“, zejména v čl. 4 odst. 1, čl. 7 bodě 6 nebo čl. 11 bodě 1 písm. a) nařízení č. 1215/2012, týká se tento výraz pouze mezinárodní příslušnosti soudů tohoto členského státu [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 30. června 2022, Allianz Elementar Versicherung, C-652/20, EU:C:2022:514, body 37, 38 a 42, a rozsudek ze dne 29. července 2024, FTI Touristik (Mezinárodní prvek), C-774/22, EU:C:2024:646, bod 42].
- 109 Pokud jde o otázku, který soud takto určeného členského státu je příslušný, ze samotného znění čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012, jak bylo vyloženo Soudním dvorem, vyplývá, že toto ustanovení přímo a bezprostředně přiznává jak mezinárodní příslušnost, tak místní příslušnost soudu místa, kde má bydliště některý ze žalovaných.

- 110 Jak uvedla generální advokátka v bodě 92 svého stanoviska, tento výklad má oporu ve zprávě o úmluvě ze dne 27. září 1968, kterou vypracoval P. Jenard (Úř. věst. 1979, C 59, s. 44) a z níž stran čl. 6 bodu 1 této úmluvy, kterému odpovídá čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012, vyplývá, že pravidlo pro určení příslušnosti, které stanoví, musí být chápáno tak, že jakožto příslušný soud označuje soud místa, kde se nachází bydliště některého ze žalovaných.
- 111 Takový výklad odpovídá rovněž požadavkům řádného výkonu spravedlnosti, jelikož umožňuje účinné procesní vedení sporu, provedení a zhodnocení důkazů jediným soudem, jakož i zamezení riziku nejednotných rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. prosince 2025, Stichting Right to Consumer Justice a Stichting App Stores Claims, C-34/24, EU:C:2025:936, bod 73).
- 112 Je třeba uvést, že s ohledem na zvláštnosti věcí spadajících do oblasti práva hospodářské soutěže, a konkrétně na okolnost, že podání žalob na náhradu škody v případě porušení tohoto práva v zásadě vyžaduje komplexní skutkovou a ekonomickou analýzu, může koncentrace individuálních nároků usnadnit poškozeným osobám výkon práva na náhradu škody a soudu, jemuž byla věc předložena, usnadnit jeho úlohu. V kontextu čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 může tedy technická složitost pravidel použitelných na žaloby na náhradu škody z důvodu porušení ustanovení právních předpisů o hospodářské soutěži odůvodnit koncentraci příslušností (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. prosince 2025, Stichting Right to Consumer Justice a Stichting App Stores Claims, C-34/24, EU:C:2025:936, bod 74 a citovaná judikatura).
- 113 S ohledem na výše uvedené je třeba na čtvrté otázky písm. b) odpovědět, že čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že určuje jak mezinárodní, tak místní příslušnost soudu členského státu, v jehož obvodu má bydliště ústřední žalovaný.

Ke čtvrtým otázkám písm. c)

- 114 Podstatou čtvrtých otázek písm. c) předkládajícího soudu je, zda čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby se soud členského státu, u něhož bylo řízení původně zahájeno na základě tohoto ustanovení, ale který se považuje za místně nepřísušného rozhodnout o žalobě podané proti ústřednímu žalovanému, prohlásil za nepřísušný ve prospěch jiného soudu téhož členského státu, který je podle vnitrostátního práva určen jako místně příslušný.
- 115 Předkládající soud v této souvislosti upřesňuje, že je nepravděpodobné, že by ve věcech, které projednává, byly společnosti Draka Holding a Smurfit Kappa International ústředními žalovanými. Podle jeho názoru jsou jimi jiné žalované, které jsou usazené v Nizozemsku, ale nacházejí se mimo obvod rechtbank Amsterdam (Soud prvního stupně v Amsterdamu).
- 116 V této souvislosti je třeba připomenout, že nařízení č. 1215/2012 směřuje v oblasti spolupráce v občanských a obchodních věcech k posílení zjednodušeného a účinného systému kolizních norem, uznávání a výkonu soudních rozhodnutí, aby byla usnadněna justiční spolupráce za účelem přispět k uskutečnění cíle, který byl Unii vytčen, a sice stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva založeným na vysoké úrovni důvěry, která musí existovat mezi členskými státy (rozsudek ze dne 6. října 2021, TOTO a Vianini Lavori, C-581/20, EU:C:2021:808, bod 67).
- 117 Z žádného ustanovení tohoto nařízení nevyplývá, že by toto nařízení bránilo tomu, aby se soud členského státu prohlásil za nepřísušný ve prospěch jiného soudu téhož členského státu.

- 118 Cílem uvedeného nařízení není sjednotit vnitrostátní procesní pravidla členských států, nýbrž rozdělit soudní příslušnost k řešení sporů v občanských a obchodních věcech ve vztazích mezi členskými státy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2021, TOTO a Vianini Lavori, C-581/20, EU:C:2021:808, bod 68).
- 119 Z ustálené judikatury kromě toho vyplývá, že pokud jde o procesní pravidla, je třeba vycházet z vnitrostátních procesních pravidel použitelných před soudem, jemuž byla věc předložena, pokud jejich použití neohrožuje užitečný účinek nařízení č. 1215/2012 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. března 1995, Shevill a další, C-68/93, EU:C:1995:61, bod 36).
- 120 Z toho plyne, jak uvedla generální advokátka v bodě 97 svého stanoviska, že soud, který se považuje za nepříslušný s ohledem na vnitrostátní pravidla pro určení vnitrostátní místní příslušnosti, se může na základě těchto pravidel prohlásit za nepříslušný ve prospěch soudu, který považuje za příslušný, pokud toto prohlášení se nepříslušným neohrozí účinné uplatňování nařízení č. 1215/2012, zejména pokud jde o zvláštní pravidlo pro určení příslušnosti stanovené v jeho čl. 8 bodě 1.
- 121 S ohledem na výše uvedené je třeba na čtvrté otázce písm. c) odpovědět, že čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby se soud členského státu, u něhož bylo řízení původně zahájeno na základě tohoto ustanovení, ale který se považuje za místně nepříslušný rozhodnout o žalobě podané proti ústřednímu žalovanému, prohlásil za nepříslušný ve prospěch jiného soudu téhož členského státu příslušného k jejímu projednání, pokud k tomuto prohlášení se nepříslušným došlo v souladu s vnitrostátními procesními pravidly a nenarušuje užitečný účinek tohoto nařízení.

Ke čtvrtým otázkám písm. a)

- 122 Podstatou čtvrtých otázek písm. a) předkládajícího soudu, které jsou formulovány totožně ve věcech C-672/23 a C-673/23, je, zda čl. 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že několik žalovaných usazených v témže členském státě může být pro účely použití tohoto ustanovení společně považováno za ústředního žalovaného.
- 123 V této souvislosti je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury platí, že důvodem pro žádost o rozhodnutí o předběžné otázce není poskytnutí konzultativního stanoviska k obecným nebo hypotetickým otázkám, nýbrž její nezbytnost pro efektivní vyřešení sporu týkajícího se unijního práva (rozsudek ze dne 3. října 2019, A a další, C-70/18, EU:C:2019:823, bod 73).
- 124 Místní příslušnost rechtbank Amsterdam (Soud prvního stupně v Amsterdamu) ve věcech v původních řízeních přitom nezávisí na tom, zda několik žalovaných usazených v témže členském státě může být společně považováno za ústředního žalovaného ve smyslu čl. 8 bodu 1 nařízení č. 1215/2012. Odpověď na čtvrté otázky písm. a) tedy nemůže mít sebemenší vliv na výsledek sporů v původních řízeních, a musí být tedy považována za zjevně irelevantní pro jejich řešení.
- 125 V důsledku toho není namístě odpovídat na čtvrté otázky písm. a).

K nákladům řízení

- 126 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 8 bod 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech musí být vykládán v tom smyslu, že může existovat „tak úzké spojení“ ve smyslu tohoto ustanovení mezi žalobou podanou proti žalovanému, který je klíčový pro určení soudu, jemuž je věc předložena, a nebyl označen jako odpovědný za porušení článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o Evropském hospodářském prostoru ze dne 2. května 1992, které bylo konstatováno Evropskou komisí nebo vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž, a žalobami podanými proti společnostem, v jejichž případech existují závažné indicie, že patří k podnikům ve smyslu unijních právních předpisů o hospodářské soutěži, kterým bylo toto protiprávní jednání přičteno.
- 2) Článek 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že pro posouzení existence „tak úzkého spojení“ ve smyslu tohoto ustanovení mezi žalobami podanými proti několika žalovaným nepředstavuje skutečnost, že spolužalovaný může předvídat, že bude žalován u soudu místa, kde má bydliště žalovaný, který je klíčový pro určení soudu, jemuž je věc předložena, samostatné kritérium, ale musí být jako obecná zásada zohledněna při použití zvláštního pravidla pro určení příslušnosti stanoveného v uvedeném ustanovení.
- 3) Článek 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že pro posouzení existence „tak úzkého spojení“ ve smyslu tohoto ustanovení mezi žalobami podanými proti několika žalovaným není třeba zohledňovat šance žaloby podané proti žalovanému, který je klíčový pro určení soudu, jemuž je věc předložena, na úspěch. Mohou být však zohledněny jako indicie o tom, že žalobce uměle nevytvořil podmínky pro použití tohoto ustanovení. Skutečnost, že škoda, která je předmětem žaloby na náhradu škody z důvodu kartelové dohody podané k soudu členského státu, vznikla mimo EHP, sama o sobě v rámci ověření mezinárodní příslušnosti uvedeného soudu neznamena, že žaloba musí být kvalifikována jako zjevně neopodstatněná.
- 4) Článek 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že určuje jak mezinárodní, tak místní příslušnost soudu členského státu, v jehož obvodu má bydliště žalovaný, který je klíčový pro určení soudu, jemuž je věc předložena.
- 5) Článek 8 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby se soud členského státu, u něhož bylo řízení původně zahájeno na základě tohoto ustanovení, ale který se považuje za místně nepřísušný rozhodnout o žalobě podané proti žalovanému, který je klíčový pro určení soudu, jemuž je věc předložena, prohlásil za nepřísušný ve prospěch jiného soudu téhož členského státu příslušného k jejímu projednání, pokud k tomuto prohlášení se nepřísušným došlo v souladu s vnitrostátními procesními pravidly a nenarušuje užitečný účinek tohoto nařízení.

Podpisy